

Lietuvos socialdemokratų partija

Sudėtingą ir skausmingą kelią nuėjusi lietuvių tauta sugebėjo išlikti. Galime didžiuotis garbinga istorija ir pasiekimais. Kartu kūrėme, statėme, kas buvo sugriauta, turėdami viltį, kad kada nors galėsime didžiuotis, jog gyvename laisvoje, demokratinėje ir turtingoje šalyje.

Lietuvos socialdemokratų partija siekia kurti socialdemokratinę Lietuvą ir Europos Sąjungą kartu su kitomis Europos Sąjungos valstybių narių socialdemokratinėmis partijomis, susibūrusiomis į Europos socialistų partiją (PES). Mūsų tikslas – parodyti Lietuvos žmonėms, kaip mažiausiai skausmingu keliu sukurti Lietuvoje socialinės gerovės visiems valstybę.

Kviečiame ją kurti kartu!

Pirmininkas
Algirdas BUTKEVIČIUS

PIRMIEJI SOCIALDEMOKRATIJOS ŽINGSNIAI LIETUVOJE

Lietuviškoji socialdemokratų partija buvo įkurta 1896 m. gegužės 1d. Vilniuje. Steigiamajame susirinkime dalyvavo apie 15–17 žmonių. Taip Vilniuje atsirado alternatyva lenkų, žydų, ir rusų socialdemokratams – lietuviškoji socialdemokratų partija su sava programa, siekiančia atkurti nepriklausomą demokratinę Lietuvos respubliką, laisvu noru įeinančią į federaciją su kaimynais lenkais, gudais, latviais, ir ukrainiečiais. Programa buvo parašyta A. Domaševičiaus ir A. Moravskio, remiantis II Internacinalo nuostatais, pagal vokiečių (Erfurto), austrų ir lenkų socialdemokratų programą.

1899 m. LSDP vairą į savo rankas perėmė į Vilnių atvykę V. Sirutavičius, S. Kairys ir A. Janulaitis. Jie ir parengė LSD partiją 1905 m. Didžiajam Vilniaus Seimui. Po Lietuvą buvo išplatintas Lietuvos socialdemokratų partijos manifestas, padaręs įtaką žmonių nuostatoms atkurti Lietuvos valstybingumą, patiems tvarkyti savo krašto gyvenimą.

Vėliau socialdemokratai F. Dzeržinskis, V. Mickevičius-Kapsukas, A. Aleksa-Angarietis, P. Eidukevičius perėjo į Rusijos socialdemokratų darbininkų (bolševikų) partiją. Tokiu būdu, jie, išdavę nepriklausomos Lietuvos valstybės atkūrimo idealą, pasirinko revoliucinį visuomenės vystymosi kelią, Europos socialdemokratų pasmerkta dar 1876 m.

1917 m. rugsėjo 18–22 d. LSDP dalyvavo Lietuvių konferencijoje. 1918 m. vasario 16 d. Nepriklausomybės Aktas buvo priimtas tokio turinio, kokį siūlė socialdemokratų atstovai. Po 1926 m. valstybinio perversmo partijos veikla buvo varžoma. Dalis LSDP veikėjų 1927 m. rugsėjo 9 d. organizavo pučą. LSDP Prezidiumas neigiamai vertino pučo vadovų žingsnį. LSDP XIII suvažiavime (1931 m.) buvo patvirtinta nauja programa ir statusas. 1936 m. vasario 6 d. partijos veikla buvo uždrausta.

Hitlerinės okupacijos metu 1943 m. socialdemokratai buvo vieni iš VLIK įkūrimo iniciatorių. Nuo 1945 m. LSDP lyderiai organizavo partijos veiklą užsienyje.

SOCIALDEMOKRATŲ IDĖJŲ ATGIMIMAS

LSDP atkūrimo idėja gimė dviem nepriklausomoms grupėms. Pirmoji formavosi iš Maskvos lietuvių aspirantų 1964–1969 m. disputuose Maskvoje (A. Bagdonas, D. Kirvelis, J. Šatas). Antroji – dr. V. Kutorgos Strazdelio laisvajame universitete (1976–1982 m.). 1989 m. balandžio 27 d. Kaune šios abi grupės susirinkime priėmė sprendimą atkurti LSDP. Įsteigta iniciatyvinė atkūrimo grupė parengė ir išplatino pareiškimą.

Atsikūrusi LSDP savo aktyvia veikla padėjo Lietuvai atgauti valstybingumą. LSDP buvo atstovaujama Aukščiausiojoje Taryboje-Atkuriamajame Seime bei visuose Seimuose. LSDP nariai aktyviai dalyvavo rengiant ir priimant Kovo 11-osios dokumentus. LSDP atstovai Seime, susibūrę į Socialdemokratų frakciją, atlikdavo konstruktyvios opozicijos vaidmenį, kovoję už demokratiją ir socialinio teisingumo įtvirtinimą.

LIETUVOS DEMOKRATINĖ DARBO PARTIJA

Svarbiausia priežastis, dėl ko įsikūrė Lietuvos demokratinė darbo partija (LDDP), buvo 1989 m. Lietuvos komunistų partijos atsiskyrimas nuo Tarybų Sąjungos komunistų partijos. LDDP pradėjo savo veiklą 1990 m., baigusi savarankiškos LKP reorganizavimą į socialdemokratinės pakraipos partiją

1991 m. balandžio mėn. LDDP frakcija Aukščiausioje Taryboje pasiskelbė opozicija

turėjusiems daugumą dešiniams. 1992 m. gegužės mėn. surengtame referendume dėl padidintų prezidento įgaliojimų, kurių siekė tuometinis Aukščiausios Tarybos pirmininkas V. Landsbergis, LDDP pasisakė prieš. Dešiniųjų pralaimėjimas paskatino Lietuvos Respublikos Konstitucijos priėmimą ir paankstino parlamento rinkimus, kuriuose LDDP gavo daugumą ir suformavo Vyriausybę.

Per ketverius LDDP valdymo metus Lietuvoje buvo padėti socialinių reformų pamatai, įvesta nacionalinė valiuta – litas. Jau 1994 m. buvo sustabdytas ūkio nuosmukis ir šalies ekonomika pradėjo augti. Valstybėje nebeliko svetimos kariuomenės. Lietuva tapo realiai nepriklausoma ir tarptautinės bendruomenės pripažinta valstybe. Buvo priimta į Europos Tarybą, pasirašė asociacijos sutartį su Europos Sąjunga, pareiškė norą stoti į NATO. Tačiau LDDP, būdama valdžioje, neišsprendė ir objektyviai negalėjo išspręsti visų problemų, neišvengė ir klaidų. 1996 m. Seimo rinkimų rezultatus LDDP įvertino kaip griežtą piliečių valios išraišką, skatinančią tobulinti partijos veiklą ir mokyti iš klaidų.

POLITINIŲ PARTIJŲ VIENIJIMASIS

Vienas sėkmingiausių tokios veiklos pavyzdžių – socialdemokratinė koalicija, į kurią susijungė LSDP, LDDP, Lietuvos rusų sąjunga ir „Naujoji demokratija“. 2000 m. Seimo rinkimuose ši koalicija gavo didžiausią rinkėjų pasitikėjimą, tačiau dešiniosioms partijoms sudarius porinkiminę valdančiąją koaliciją, liko opozicijoje.

2001 m. sausį LDDP ir LSDP susijungė į bendrą partiją LSDP, o liepą prisiekė koalicinė LSDP ir „Naujosios sąjungos“ Vyriausybę, vadovaujama LSDP pirmininko A. Brazausko.

2004 m. į Seimo rinkimus LSDP ėjo kartu su socialliberalais („Naujaja sąjunga“). Po Seimo rinkimų sudarė valdančiąją koaliciją su Darbo partija, Socialliberalų partija (NS) bei Valstiečių ir Naujosios demokratijos partijų sąjunga.

2001–2008 m. LSDP formavo XII, XIII ir XIV Lietuvos Vyriausybes. Joms vadovavo LSDP pirmininkai A. Brazauskas ir G. Kirkilas.

2008 m. LSDP dalyvavo Seimo rinkimuose savarankiškai. Laimėję 25 parlamentarų mandatus, LSDP atstovaujantys Seimo nariai sudaro didžiausią Seimo opozicinę frakciją.

2009 m. LSDP pirmininku išrinktas Algirdas Butkevičius.

B. Radvilaitės g. 1, LT-01124 Vilnius
Tel. (8 5) 261 3118, faks. (8 5) 261 5420

El. paštas info@lsdp.lt

Interneto adresus www.lsdp.lt